BILAGA 1
HANDLINGSPLAN MED AKTIVITETER

Utställningshandling

Utställningshandling

1 Förebyggande och återanvändning av avfall

Aktiviteter	Ansvarig/ Samordnare Håbo	Ansvarig/ Samordnare Knivsta	Ansvarig/ Samordnare Sigtuna	Ansvarig/ Samordnare Upplands-Bro	Tidplan
Information och utbildning: Ta fram gemensamt material som kan användas i alla kommunerna och även på andra sätt genomföra informationsinsatser och utbildningar med gemensamma resurser. Arbetet med informationsmaterial och utbildningar samordnas för avfallsplanens olika utvecklingsområden. Det omfattar bland annat utbildning av politiker och tjänstemän och informationsinsatser riktade till medborgare, fastighetsägare och företag. En av kanalerna som kan användas är appen för avfallshantering. Information och utbildning syftar bland annat till att stötta övriga aktiviteter i avfallsplanen och kan omfatta bland annat: - Information om hur kommuninvånare kan förebygga avfall - Utbildning och workshop om förebyggande av avfall inom kommunkoncernens verksamheter, med fokus på IT-produkter, engångsartiklar/ förbrukningsmaterial, textilier, möbler samt byggmaterial	Avfalls-ansvarig nämnd	Avfalls-ansvarig nämnd	Avfalls-ansvarig nämnd	Avfalls-ansvarig nämnd	2023 och insats varje år

Utställningshandling

Aktiviteter	Ansvarig/ Samordnare Håbo	Ansvarig/ Samordnare Knivsta	Ansvarig/ Samordnare Sigtuna	Ansvarig/ Samordnare Upplands-Bro	Tidplan
Upphandling: Upphandling ska användas för att minska mängden avfall och återanvända produkter i så stor utsträckning som möjligt. Det omfattar bland annat att vidareutveckla inköps- / upphandlingspolicy med syfte att lyfta cirkulär hantering av produkter och förebygga avfall. Arbetet bör göras i samverkan över kommungränserna och kan till exempel omfatta att ta fram riktlinjer. Prioriterade produkter: IT-produkter, engångsartiklar/ förbrukningsmaterial, textilier, möbler, livsmedel. Inspiration kan hämtas från Upphandlingsmyndigheten med flera.	Kommun-styrelsen	Kommun-styrelsen	Kommun-styrelsen	Kommun-styrelsen	2023 och insats varje år
Gemensam workshop för representanter från upphandlingsenheterna, om hur rutiner och krav i upphandlingar kan användas för att förebygga avfall och återanvända produkter, för samverkan och erfarenhetsutbyte mellan kommunerna. Om det är aktuellt med någon specifik typ av upphandling för kommunerna kan den användas som tema för det årets workshop och då kan även representanter för berörd verksamhet delta.	Kommun-styrelsen	Kommun-styrelsen	Kommun-styrelsen	Kommun-styrelsen	En varje år

Utställningshandling

Aktiviteter	Ansvarig/ Samordnare Håbo	Ansvarig/ Samordnare Knivsta	Ansvarig/ Samordnare Sigtuna	Ansvarig/ Samordnare Upplands-Bro	Tidplan
Återanvändning inom kommunkoncernen: Vidareutveckla möjligheter till återanvändning. Det omfattar bland annat att hålla workshop med olika teman för representanter från berörda förvaltningar i alla kommuner – med syfte att sprida goda exempel och inspirera varandra mellan olika verksamheter. Samverkan bör ske över kommungränserna och med representanter för externa aktörer och frivilligorganisationer. Se även aktiviteter för att ta fram gemensamt material för information och utbildning. Prioriterade produkter att återanvända, eller på annat sätt förlänga livstiden för, är IT-produkter, textilier och möbler.	Kommun-styrelsen	Kommun-styrelsen	Kommun-styrelsen	Kommun-styrelsen	2023 och insats varje år
Ta fram verktyg/metod för mätning av mängder återbruksprodukter som lämnas in vid återvinningscentraler. Tas fram gemensamt för kommunerna.	Avfalls-ansvarig nämnd	Avfalls-ansvarig nämnd	SIVAB	Avfalls-ansvarig nämnd	2023
Minskat matsvinn: Systematiskt arbete för att minska matsvinn i förskolor, skolor samt vård och omsorg. Det omfattar bland annat årlig mätning av matsvinn och integrering av aktiviteter i förskolornas och skolornas pedagogiska arbete när det är möjligt. En del i den årliga uppföljningen av arbetet med matsvinn kan till exempel vara att hålla gemensam workshop för representanter från alla kommunernas storköksverksamhet. På gemensam workshop kan även annat arbete med att minska mängden avfall för verksamheterna tas upp.	Kommun-styrelsen	Kommun-styrelsen	Kommun-styrelsen	Kommun-styrelsen	2023 och insats varje år

Utställningshandling

Aktiviteter	Ansvarig/ Samordnare Håbo	Ansvarig/ Samordnare Knivsta	Ansvarig/ Samordnare Sigtuna	Ansvarig/ Samordnare Upplands-Bro	Tidplan
Förebyggande och återanvändning av bygg- och rivningsavfall: Skapa förutsättningar för förebyggande och återanvändning av byggmaterial inom kommunkoncernen samt i samverkan med externa aktörer och mellan kommunerna. Det kan omfatta viss mottagning på återvinningscentraler, återbyggdepå, politiskt beslut om riktlinjer för kommunens egna verksamheter, samverkansgrupp med representanter från alla kommunerna med syfte att vidareutveckla rutiner, framtagande av riktlinjer/krav/vägledning för kommunens egna verksamheter, avseende hantering och sortering av bygg- och rivningsavfall med mera. Inspiration kan hämtas från branschorganisationen Byggföretagen, med flera. En förstudie om hur kommunkoncernen kan bidra till att etablera möjligheter till återanvändning av byggmaterial och produkter genomförs som ett första steg i arbetet.	Kommun-styrelsen	Kommun-styrelsen	Kommun-styrelsen	Kommun-styrelsen	2023 och insats varje år

Utställningshandling

2 Från avfall till resurs

Aktiviteter	Ansvarig/ Samordnare Håbo	Ansvarig/ Samordnare Knivsta	Ansvarig/ Samordnare Sigtuna	Ansvarig/ Samordnare Upplands-Bro	Tidplan
Information om materialåtervinning, bland annat om: - Vidareutveckla information om vad som ska sorteras och hur det ska ske. - Ge återkoppling till kommuninvånare om miljönytta med sortering och materialåtervinning. Se informationsaktiviteter kopplade till ”Förebyggande och återanvändning av avfall”, om samordning och samverkan.	Avfalls-ansvarig nämnd	Avfalls-ansvarig nämnd	SIVAB	Avfalls-ansvarig nämnd	2023 och insats varje år
Genomföra plockanalyser av avfall minst vart tredje år och vid behov efter större förändring av insamlingssystemen. Inriktning och urval för plockanalyser kan variera beroende på behov av information. Resultatet av analyserna ska redovisas och användas i informationsarbetet. Plockanalyserna genomförs gemensamt och samordnat mellan kommunerna.	Avfalls-ansvarig nämnd	Avfalls-ansvarig nämnd	SIVAB	Avfalls-ansvarig nämnd	Vart tredje år
Utveckling av återvinningscentraler/kretsloppspark: Se över möjligheter att få avsättning för ytterligare typer av material och utveckla sortering vid återvinningscentraler. Detta omfattar både grovavfall och bygg- och rivningsavfall som lämnas till återvinningscentraler. Se även åtgärder kopplade till ”Tillgänglighet och service”.	Avfalls-ansvarig nämnd	Avfalls-ansvarig nämnd	SIVAB	Avfalls-ansvarig nämnd	2023 och insats varje år

Utställningshandling

Aktiviteter	Ansvarig/ Samordnare Håbo	Ansvarig/ Samordnare Knivsta	Ansvarig/ Samordnare Sigtuna	Ansvarig/ Samordnare Upplands-Bro	Tidplan
Fastighetsnära insamling av förpackningar och returpapper Inventera och komplettera fastighetsnära insamling av förpackningar och returpapper samt sortering av matavfall i kommunkoncernens verksamheter. Samordna i största möjliga utsträckning rutiner och ansvarsfördelning mellan fastighetsägare och kommunala verksamheter. Utöver ovanstående kommer fortsatt utbyggnad av fastighetsnära insamling av förpackningar och returpapper att ske i flerbostadshus där detta saknas. Fastighetsägare ansvarar för utformning av avfallsutrymmen för att få plats för sortering. Det väntas beslut från regeringen under sommaren 2022, om förutsättningarna för insamling av förpackningar.	Kommun-styrelsen	Kommun-styrelsen	Kommun-styrelsen	Kommun-styrelsen	2023 och insats varje år
Bygg- och rivningsavfall Utveckla och följ upp krav på sortering och materialåtervinning av bygg- och rivningsavfall, vid ny- och ombyggnationer av kommunkoncernens fastigheter och vid mark- och anläggningsarbeten. Se separat aktivitet för mottagning av bygg- och rivningsavfall vid återvinningscentraler, ”utveckling av återvinningscentraler” ovan.	Kommun-styrelsen	Kommun-styrelsen	Kommun-styrelsen	Kommun-styrelsen	2023 och insats varje år

Utställningshandling

Aktiviteter	Ansvarig/ Samordnare Håbo	Ansvarig/ Samordnare Knivsta	Ansvarig/ Samordnare Sigtuna	Ansvarig/ Samordnare Upplands-Bro	Tidplan
Avfall från behandling av avloppsvatten Fortsatt arbete för att säkerställa att slam från behandling av avloppsvatten även i fortsättningen klarar krav på kvalitet och gränser för innehåll av föroreningar. Det omfattar uppströmsarbete i samverkan mellan kommunernas VA-organisationer och ansvariga för avloppsreningsverk. För Knivsta omfattar det även utveckling av återförandet av avloppsslam från ureaanläggning, som tar emot svartvatten från slutna tankar.	Kommun-styrelsen	Kommun-styrelsen	SIVAB	Tekniska nämnden	2023 och insats varje år

Utställningshandling

3 Minskad miljöpåverkan

Aktiviteter	Ansvarig/ Samordnare Håbo	Ansvarig/ Samordnare Knivsta	Ansvarig/ Samordnare Sigtuna	Ansvarig/ Samordnare Upplands-Bro	Tidplan

Nedskräpning
 	
Information om nedskräpning, inklusive följande moment:
• Ta fram en kommunikationsplan för minskad nedskräpning
• Informationsinsatser för att skapa beteendeförändringar.
• Information om skräpets skadlighet
• Riktad information till olika grupper:
  • Skolor - barn
  • Information på olika språk
• Medborgardialog om nedskräpning med lokala grupper
• Använd material från Håll Sverige Rent och komplettera med gemensamt material i alla kommunerna
 	
Se informationsaktiviteter kopplade till ”Förebyggande och återanvändning av avfall”, om samordning och samverkan.
	Kommun-styrelsen	Kommun-styrelsen	Kommun-styrelsen	Kommun-styrelsen	2023 och insats varje år

Samverkansgrupp med representanter från olika förvaltningar för samordning av arbete mot nedskräpning och tydliggöra roller. Samverkan bör ske med motsvarande grupp i alla kommuner.	Kommun-styrelsen	Kommun-styrelsen	Kommun-styrelsen	Kommun-styrelsen	2023 och insats varje år

Utställningshandling

Aktiviteter	Ansvarig/ Samordnare Håbo	Ansvarig/ Samordnare Knivsta	Ansvarig/ Samordnare Sigtuna	Ansvarig/ Samordnare Upplands-Bro	Tidplan
Kartlägga nedskräpning genom skräpmätning, i enlighet med metod som SCB och Håll Sverige Rent har tagit fram. Mätningar är ett verktyg för att studera utvecklingen av nedskräpningen över tid, ge underlag för åtgärder, se över placeringen av papperskorgar och askkoppar och följa upp nedskräpningsmål i avfallsplanen. Det statistiska mått som används är genomsnittligt antal skräpföremål per 10 kvadratmeter (10 m^2). Skräpmätningar kan utföras samordnat i kommunerna.	Kommun-styrelsen	Kommun-styrelsen	Kommun-styrelsen	Kommun-styrelsen	Vart tredje år
Genomföra fysiska åtgärder för att minska nedskräpning. Ta fram gemensamma riktlinjer/strategier för utformning av papperskorgar och förebyggande av nedskräpning samt sortering av avfall på allmänna platser.	Kommun-styrelsen	Kommun-styrelsen	Kommun-styrelsen	Kommun-styrelsen	2024 och insats varje år
Tillsyn och uppföljning Information, registerkontroll och kontakter med verksamheter för att följa upp om verksamheter har abonnemang och har rätt abonnemang. Uppföljning av abonnemang fokuserar på avfall under kommunalt ansvar. Granskning av verksamheternas hantering av farligt avfall. Detta bör särskilt avse hantering hos små verksamheter. Information till företagare om hur avfallshanteringen fungerar och vad får man göra, avseende hantering av allt avfall.	Kommun-styrelsen i samarbete med Bygg- och miljönämnden	Kommun-styrelsen	Bygg- och miljönämnden och SIVAB	Bygg- och miljönämnden i samarbete med avfalls-ansvarig nämnd	2023 och insats varje år

Utställningshandling

Aktiviteter	Ansvarig/ Samordnare Håbo	Ansvarig/ Samordnare Knivsta	Ansvarig/ Samordnare Sigtuna	Ansvarig/ Samordnare Upplands-Bro	Tidplan
Nedlagda deponier Detta avser komplettering av dokumentation och genomförande av undersökningar där det behövs. Planera och dokumentera vilka skyddsåtgärder som behövs, eller dokumentera bedömningen att åtgärder inte behövs. Steg 1. Klassificering enligt MIFO fas 1 för deponier där det inte har gjorts tidigare. Steg 2. Kompletterande undersökningar och provtagningar, där kommunen är ansvarig Steg 3. Skapa prioriteringsordning för de deponier som behöver åtgärdas med grov tidplan Arbetet kan ske i samverkan mellan kommunerna.	Bygg- och miljö-nämnden	Kommun-styrelsen	Kommun-styrelsen	Kommun-styrelsen	2026 2030
Förebygg farligt avfall Tillämpa och anpassa konceptet för ”Giftfri förskola” för fler verksamheter: Fasa ut kemikalier och produkter, som innehåller farliga ämnen i kommunkoncernen. Genom samverkan mellan kommunerna kan kunskap och goda exempel spridas.	Kommun-styrelsen	Kommun-styrelsen	Kommun-styrelsen	Kommun-styrelsen	2023 och insats varje år
Insamling och hantering av farligt avfall Utvärdera insamling och hantering av farligt avfall som kommunen ansvarar för och vid behov vidta åtgärder för att förbättra insamlingen för att säkerställa att farligt avfall omhändertas på ett miljösäkert sätt. Se även aktivitet för tillsyn och uppföljning av små verksamheters farliga avfall och aktivitet för plockanalyser.	Avfalls-ansvarig nämnd	Avfalls-ansvarig nämnd	SIVAB	Avfalls-ansvarig nämnd	2024, 2026, 2028

Utställningshandling

4 Tillgänglighet och service

Aktiviteter	Ansvarig/ Samordnare Håbo	Ansvarig/ Samordnare Knivsta	Ansvarig/ Samordnare Sigtuna	Ansvarig/ Samordnare Upplands-Bro	Tidplan
Information, inklusive följande moment: • Utveckla appen om avfallshantering och ha mer kommunikation i appen • Utveckla utbud av e-tjänster • Informera och stötta fastighetsägare i arbetet med att utveckla fastighetsnära insamling av förpackningar och returpapper Se informationsaktiviteter kopplade till ”Förebyggande och återanvändning av avfall”, om samordning och samverkan.	Avfalls-ansvarig nämnd	Avfalls-ansvarig nämnd	SIVAB	Avfalls-ansvarig nämnd	2023 och insats varje år
Utveckling av återvinningscentraler/kretsloppspark Utvärdera, och vid behov utveckla~~,~~ anläggningarnas erbjudande avseende öppettider, tillgänglighet, lokalisering, tjänster med mera. Undersök om utveckling och drift av anläggningarna kan samordnas, eller ske gemensamt, i större utsträckning mellan kommunerna. Se även åtgärder kopplade till ”Från avfall till resurs”.	Avfalls-ansvarig nämnd	Avfalls-ansvarig nämnd	SIVAB	Avfalls-ansvarig nämnd	2023, 2026, 2029

Utställningshandling

Aktiviteter	Ansvarig/ Samordnare Håbo	Ansvarig/ Samordnare Knivsta	Ansvarig/ Samordnare Sigtuna	Ansvarig/ Samordnare Upplands-Bro	Tidplan
Fysisk planering Fysisk planering för användning av hållbara och effektiva insamlingssystem i exploateringsprojekt samt vid annan ny- och ombyggnation. Ta fram kortfattade lokala riktlinjer och en anpassad gemensam teknisk handbok med utgångspunkt i Avfall Sveriges handbok om avfallsutrymmen, som stöd i plan- och bygglovsprocessen. Arbetet sker gemensamt i kommunerna.	Kommun-styrelsen	Kommun-styrelsen	Bygg- och miljönämnden i samarbete med SIVAB	Bygg- och miljönämnden i samarbete med avfalls-ansvarig nämnd	2024, 2028
Se över behovet av nya och befintliga återvinningsstationer i samråd med ansvarig för insamling av förpackningar.	Avfalls-ansvarig nämnd	Avfalls-ansvarig nämnd	Avfalls-ansvarig nämnd	Avfalls-ansvarig nämnd	2024, 2026, 2028
Tjänster och service för insamling av avfall Utvärdera service avseende utbud av tjänster och undersök möjligheter att i ännu större utsträckning erbjuda likartade tjänster i kommunerna.	Avfalls-ansvarig nämnd	Avfalls-ansvarig nämnd	SIVAB	Avfalls-ansvarig nämnd	2023, 2026, 2029

Utställningshandling

Aktiviteter	Ansvarig/ Samordnare Håbo	Ansvarig/ Samordnare Knivsta	Ansvarig/ Samordnare Sigtuna	Ansvarig/ Samordnare Upplands-Bro	Tidplan
Genomföra kundundersökningar Undersökning av kommuninvånarnas uppfattning om kommunernas avfallshantering görs genom enkät minst vart tredje år och vid behov efter större förändring av insamlingssystemet. Enkätundersökningar genomförs gemensamt för kommunal service eller teknisk service. Kommunerna kan även genomföra egna enkätundersökningar för avfallshanteringen. Vilken typ av enkätundersökning som kommer att genomföras bestäms av kommunen när det är aktuellt.	Kommun-styrelsen/ Avfalls-ansvarig nämnd	Kommun-styrelsen/ Avfalls-ansvarig nämnd	Kommun-styrelsen /SIVAB	Kommun-styrelsen/ Avfalls-ansvarig nämnd	Vart tredje år

Utställningshandling